

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2026

(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/6

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Przestrzeń, ruch, dźwięk; komunikacja niewerbalna
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Filozofii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Komunikacja międzykulturowa
Poziom studiów	I stopnia
Profil	specjalizacyjny
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III, semestr V
Rodzaj przedmiotu	obligatoryjny
Język wykładowy	Polski (ENG)
Koordinator	Dr Adam Kubiak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Adam Kubiak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
V			30					Praca w terenie	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

podstawowa wiedza z zakresu historii kultury

Podstawowa wiedza ogólna z zakresu nauk o kulturze;

brak przeciwwskazań, bądź okoliczności uniemożliwiających pracę terenową

UWAGA: Ze względu na możliwe problemy prawne (zajęcia terenowe, obserwacja w terenie, samodzielna i grupowa) uczestnicy zajęć jak i prowadzący muszą otrzymać czytelne identyfikatory/zaświadczenia wystawione przez macierzystą jednostkę oraz zaświadczenie o realizacji programu przedmiotu, do okazania w razie potrzeby.

zalecana: znajomość języka angielskiego na poziomie B1-2 (reading, listening, understanding)

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

Celem zajęć jest wprowadzenie studentów w zagadnienia związane z pozawerbalnymi formami komunikacji. W tym z: komunikacją intencjonalną, semiintencjonalną jak i nieintencjonalną. Tematyka zajęć obejmuje refleksję nad zagadnieniami związanymi z:

	(Zajęcia obejmują serię ćwiczeń praktycznych odbywanych w terenie.)
C1	komunikacją ciałem („mowa ciała”, komunikaty zbiorowe i indywidualne, przestrzeń ciała, intencjonalna i semiintencjonalna komunikacja ciałem – taniec, teatr, ruch komunikacyjny, rytuały i zachowania sygnalizacyjne)
C2	komunikacją w przestrzeni (architektura, budowanie przestrzeni architektonicznej, znaki i symbole w przestrzeni)
C3	komunikacją dźwiękową niewerbalną (komunikacja w muzyce, ilustracyjność tematów i technik muzycznych, „mowa muzyki” i „mowa dźwięków”, komunikaty sygnałowe)
C4	Komunikacja ruchu i ruchem (zarządzanie i kontrola ruchu, symbolizacja i ucieleśnienie, strategie zrytualizowane)

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	znajomość podstaw teoretycznych współczesnych koncepcji komunikacji w zakresie przedmiotu (komunikacja sygnałowa/„semaforowa”, hiperwerbalizacyjne koncepcje komunikacji, komunikacja ‘symfoniczna’, komunikacje jako symboliczne systemy relacyjne)	K_W01,K_W02
EK_02	znajomość i umiejętność stosowania podstawowego instrumentarium obserwacyjnego, orientacja w problemach związanych z pracą obserwacyjną; (praca terenowa w grupach)	K_W03, K_U01,K_U02
EK_03	umiejętność podstawowej analizy materiału obserwacyjnego i jego referowania, umiejętność przedstawiania interpretacji materiałów obserwacyjnych w sposób uporządkowany i czytelny; (analiza pracy terenowej w grupach)	K_U07,K_U011,K_U013
EK_04	umiejętność pracy i organizacji zadań w małym zespole, w krótkim przedziale czasu, skupionym na jednym zadaniu; znajomość i umiejętność rozpoznawania podstawowych problemów pracy w małych grupach;	K_K02, K_K03

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
materiał wprowadzający: intencjonalność, semiintencjonalność i nieintencjonalność w komunikacji, modele komunikacyjne, złożoność zjawisk komunikacyjnych; zaburzenia w komunikacji, rola intencjonalności i semiintencjonalności odbiorcy.
Komunikacja ciałem - „mowa ciała”. Polisensoryczność komunikacji. Zachowania gatunkowe,

międzygatunkowe i kulturowe
Komunikacja ciałem – rytuały i sygnały komunikacyjne; sztuka i komunikacja.
Komunikacja w przestrzeni – podstawy analizy, przestrzeń budowana i przestrzeń zajmowana, strategie wobec przestrzeni, rytuały przestrzenne. Kategorie „otwartości” i „zamknięcia” w architekturze
Komunikacja sygnałowa – znaki, emblematy, symbole i wskaźniki; postawy jako sygnały, emblematy i symbole – komunikacja przynależności/nieprzynależności i hierarchii, komunikacja sygnałowa uzgadniająca, sygnały stabilizacyjne (gesty, symbole, kody)
Komunikacja ruchu – kontrola ruchu w przestrzeni
Szkic terenowy i sytuacyjny, analiza planów i topografii przestrzennych, analiza scenariuszy ruchowych – przygotowanie do zajęć praktycznych - Zajęcia terenowe: praktyka szkicu sytuacyjnego, przestrzeń kontrolowana, wykonanie, analiza, komentarz - Zajęcia terenowe: komunikacja w ruchu zbiorowym, sygnalizacja i zarządzanie ruchem, sytuacyjne strategie ruchowe intencjonalne i nieintencjonalne - Przygotowywanie raportów, praca z zapisem obserwacji
Tworzenie i analiza scenariuszy ruchowych, rutynizacja i stereotypizacja ruchu, kody ruchowe, praktyka i kreacja kodów ruchowych, sygnalizacja ruchowa, analiza rutyny ruchu i rutyny komunikacyjnej, obserwacje i analiza zachowań rytualnych
Wielopoziomowość komunikacji – komunikaty jawne i ukryte, analiza na przykładach: retoryka ciała, reklama, teatr, film (retoryka filmu niemego, retoryka filmu udźwiękowionego) i taniec
Strategie komunikacji przekierowanej uwagi – przykłady z reklamy i perswazji, analiza na przykładach

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: **wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość**

Ćwiczenia: **analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów** (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), **praca w grupach** (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny,	Forma zajęć dydaktycznych
---------------	--	---------------------------

	projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	(w, ćw, ...)
EK_01	OCENA CIĄGŁA, OBSERWACJA PRACY W GRUPACH I AKTYWNOŚCI	K
EK_02	REALIZACJA ZADAŃ I ĆWICZEŃ	K
EK_03-04	REALIZACJA MIKROPROJEKTU (PRACA TERENOWA I ANALIZA)	K

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

40% Ocena aktywności na zajęciach (udział w dyskusji, opanowanie materiału);

60% Wykonanie pracy mikroprojektowej (samodzielna prezentacja wykonanej obserwacji i jej analizy w oparciu o materiał teoretyczny przedstawiany na zajęciach) w 2-3 os. grupie; ocenie podlegają:

- dobór materiału obserwacyjnego (konsultowany z nauczycielem);

- ocena pracy wspólnej studentów:

a) podział zajęć w grupie, b) prezentacja,

c) przygotowane materiały i ich opracowanie

Istotnym elementem oceny jest ocena wzajemna (peer-review)!

Wszystkie oceny częściowe mogą ulegać przeciążeniu tzn. słuchacz może otrzymać za każde zadanie więcej punktów niż maksimum w przypadku wyróżniającego się wykonania. Punktacja nie jest normalizowana jest do 100%.*

Skala ocen:

< 49 – niedostateczny

50-55 – dostateczny

56-65 – dostateczny

66-70 – dostateczny+

71-78 – dobry -

79-85 – dobry

86-89 - dobry +

90-94 – bardzo dobry -

> 95 – bardzo dobry

*celem tego systemu jest normalizacja warunków i nierówności między słuchaczami związanych np. z kompetencjami społecznymi i kulturowymi, zapleczem społecznym czy indywidualnymi preferencjami i zdolnościami, bądź ograniczeniami. System silnie preferuje *praktykę* zastosowania wiedzy i umiejętności, odtwarzanie nabytej wiedzy nie jest priorytetem.

--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10 (lektury) 5 (ćwiczenia) 8 (praca w terenie) 2 (analiza materiału)
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Winkin Y. *Antropologia komunikacji. Od teorii do badań terenowych*, tł. A. Karpowicz, wst. W. Burszta, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007
2. Goffman *Człowiek w teatrze życia codziennego*,
3. Bourdieu P. *Social space and symbolic power*, "Sociological theory" 1989 7(1):14-25 (dostępne u prowadzącego)
4. Eliade M. , *Świat, miasto, dom*, „Znak” 1991 nr 12.
5. Eco U. *Pejzaż semiotyczny*, Warszawa 1972

Literatura uzupełniająca:

1. Goffman E. *Pietno. Rozważania o zranionej tożsamości*, tł. A. Dzierżyńska, J. Tokarska-Bakir, wstęp: J. Tokarska-Bakir, Gdańsk 2007
2. Geertz Cl. *Zastane światło, antropologiczne refleksje na tematy filozoficzne*, tł. i wstęp Z. Pucek, Kraków 2003
3. Douglas M. *Czystość i zmaza*, ł. M. Bucholc, wstęp: J. Tokarska-Bakir,

Warszawa 2007

4. Bagłajewski A. , *Miasto-palimpsest*, w: *Miejsce rzeczywiste-miejsce wyobrażone*, (red.) Kitowska-Łysiak, Lublin 1999.
5. Tazbir J., *Wojna na pomniki*, „Polityka” 1996 nr 29
6. Harding D., *Wyobrażenia miasta i jego przestrzeni*, „Konteksty” 2008 3-4
7. Krajewski M., *Co to jest sztuka publiczna?* „Kultura i Społeczeństwo” 2005
8. Krenz J., *Architektura znaczeń*, Gdańsk 1997
9. Rey J., *Taniec, jego rozwój i formy*, Warszawa 1958.
10. Lange R. , *O istocie tańca i jego przejawach w kulturze*, PWM, Kraków 1988.
11. *Rytualizacja w komunikacji społecznej i interkulturowej*, (red.) J. Mazur, Lublin 2004
12. Collins E., *Mowa ciała. Co znaczą nasze gesty?*, Warszawa 2002
13. *Kognitywna teoria filmu. Antologia przekładów*, pod red. J. Ostaszewskiego, Kraków 1999
14. *Problemy kształtowania przestrzeni publicznej*, (red.) P. Lorens, J.Martyniuk-Pęczek, Wydawnictwo Urbanista, Gdańsk 2010, <http://www.arch.pg.gda.pl/pokl/skrypt%202.pdf>
15. Morreale S.P., Spitzberg B.H., Barge J.K., *Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000

+pomocnicze materiały do pracy w terenie

+tradycyjne i multimedialne materiały pomocnicze udostępniane wedle potrzeb na platformie edukacyjnej online

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej